

На основу чл. 35 и 45. Статута Црвеног крста Србије, Управни одбор Црвеног крста Србије на седници одржаној 24. септембра 2020. године доноси

ПРАВИЛНИК О СПРЕЧАВАЊУ КОРУПЦИЈЕ И СУКОБА ИНТЕРЕСА У ЦРВЕНОМ КРСТУ СРБИЈЕ

члан 1.

Овим Правилником о спречавању корупције у Црвеном крсту Србије (у даљем тексту: Правилник) ближе се уређују правила и стандарди понашања који треба да осигурају највиши ниво интегритета, законитости, одговорности и савесности у обављању послова организације Црвеног крста Србије.

Обим примене Правилника

члан 2.

Овај Правилник се односи на:

- све секретаре организација у саставу националног друштва Црвеног крста Србије (укључујући и генералног секретара),
- сва запослена лица у организацијама,
- сва радно ангажована лица уговорима ван радног односа,
- све волонтере Црвеног крста Србије (укључујући и чланове органа управљања на свим нивоима у националном друштву)

(у даљем тексту: ангажована лица)

Свако ангажовано лице у Црвеном крсту Србије дужно је да поштује одредбе овог Правилника и предузме све неопходне мере за спречавање корупције и сукоба интереса приликом обављања послова у раду или у вези са радом Црвеног крста Србије.

Све организације Црвеног крста Србије су у обавези да се строго придржавају одредаба овог Правилника и да са овим Правилником упознају сва ангажована лица.

Све организације Црвеног крста Србије су дужне да активно раде на подизању свести ангажованих лица о ризицима корупције и сукоба интереса и да им пруже одговарајуће едукације и инструкције у циљу препознавања и сузбијања коруптивног понашања.

Циљеви Правилника

члан 3.

Општи циљ овог Правилника је јачање интегритета организације Црвеног крста Србије и представника Црвеног крста Србије, транспарентности и професионалне етике у обављању послова Црвеног крста Србије.

Посебни циљеви овог Правилника су:

1. превенција, идентификација и отклањање потенцијалних понашања која стварају могућности за корупцију,
2. спречавање и отклањање сукоба интереса,
3. успостављање механизма који ће спречити и отклонити околности за настанак корупције, неетичких и непрофесионалних поступака,
4. ефикасна примена домаћих прописа и антикорупцијских стандарда Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, јачање личне одговорности ангажованих лица,
5. промоција и јачање пословне етике, професионалности и транспарентности у раду,
6. успостављање ефикасног система интерне контроле,
7. заштита угледа и јачање поверења јавности у Црвени крст Србије.

Значење појмова у Правилнику

члан 4.

Интегритет подразумева професионалну честитост, институционалну целовитост и усклађеност, као и начин поступања у складу са моралним вредностима у циљу спречавања и умањења ризика да се јавна овлашћења и послови Црвеног крста Србије обављају супротно сврси због којих су установљени.

Корупцијом се сматра свака злоупотреба права и овлашћења ангажованог лица или злоупотреба утицаја са циљем стицања личне користи или користи за трећа лица, на штету Црвеног крста Србије.

Сукобом интереса се сматра свака ситуација у којој ангажовано лице у обављању послова и задатака Црвеног крста има приватни интерес који утиче или може да утиче на доношење одлука или поступање супротно интересу организације Црвеног крста Србије.

Мито или подмићивање је давање или нуђење неком лицу било чега вредног или било какве врсте предности, директно или индиректно, с циљем навођења тог лица или било којег другог лица на незаконито, непоштено или неморално поступање. Подмићивање такође поразумева и захтевање или давање новца или друге вредности да би се обавио посао који неко лице по закону или правилима службе дужно да обавља, са циљем „убрзања“ тог посла.

Приватни интерес подразумева материјални или нематеријални интерес који је супротан интересима организације Црвеног крста Србије.

Преваром се у контексту овог Правилника сматра свако намерно чињење или нечињење којим се неко лице доводи у заблуду или одржава у заблуди, у циљу прибављања одређене користи за себе или другог или у циљу наношења штете лицу које је у заблуди или неком трећем.

Свако коруптивно поступање и поступање у сукобу интереса, којим се може нанети материјална или нематеријална штета Црвеном крсту Србије, представља повреду овог Правилника, без обзира да ли је штета заиста и наступила. Уколико је штета у конкретном случају наступила, она представља отежавајућу околност код одмеравања санкције.

Обавезе ангажованих лица

члан 5.

Обавеза сваког ангажованог лица у Црвеном крсту Србије је:

- да се уздржи од сваког акта који се може сматрати сукобом интереса или коруптивним понашањем,
- да пријави сваку ситуацију која се може сматрати коруптивном,
- у случају постојања потенцијалног сукоба интереса у обављању одређеног посла, пријави непосредном руководиоцу такву ситуацију,
- да обезбеди највише стандарде понашања у складу са овим Правилником и Етичким кодексом Црвеног крста Србије.

Забрањена је злоупотреба пријављивања у виду достављања пријава за које се зна или морало знати да нису истините (лажно пријављивање).

Уколико се ангажовано лице нађе у ситуацији да није сигурно како да реагује када сматра да је неки облик понашања непримерен или није у складу са овим Правилником, увек може тражити смернице од непосредног руководиоца, који је дужан да се о истима изјасни, или да да одговарајућа упутства ангажованом лицу.

Ангажовано лице је дужно да одбије извршење налога непосредног руководица ако је упутство и налог супротан прописима и о истом без одлагања обавести вишег руководиоца (секретара) или Управни одбор организације.

Обавезе руководиоца служби и одговорних лица на пројектима и програмима

члан 6.

Сви руководиоци служби дужни су да се старају да се процеси рада у њиховим службама обављају на начин који ће осигурати законито, савесно и поштено обављање послова и активности, у складу са позитивним прописима и овим Правилником.

Приликом спровођења пројеката и програма са домаћим или страним партнерима и организацијама, руководиоца пројекта је дужан да сва ангажована лица на пројекту упозна са посебним процедурама и правилима, односно уговорним обавезама које важе за тај пројекат.

У случају да руководиоца по пријави ангажованог лица или на сопствену иницијативу утврди потенцијалну опасност од сукоба интереса, дужан је да предузме одговарајуће мере да исту отклони, укључујући и изузимање ангажованог лица од обављања таквог посла у коме може бити у сукобу интереса.

Руководилац који игнорише или прикрива уочено коруптивно понашање или сукоб интереса сматраће се једнако одговорним за такво понашање.

Примање и давање поклона и донација

члан 7.

Забрањено је примање новца, поклона и других материјалних вредности или услуга.

Дозвољено је примање мањих уобичајених пословних поклона (оловка, роковник, календар и сл.), који су примерени за дату прилику.

Дозвољено је давање и примање симболичних поклона који се сматрају изразом општеприхваћене пословне праксе и учтивости, уколико такво давање и примање поклона нема и не може имати утицај на доношење одређених одлука или стављање у повољнији положај лица које такве поклоне даје или прима.

Донације се могу примати искључиво у име и за потребе организације Црвеног крста, уколико је мотив донатора хуман и у циљу помоћи угроженим грађанима, у складу са Основним принципима или у циљу јачања капацитета организације Црвеног крста.

Уколико је мотив донатора очекивање материјалне или нематеријалне противуслуге од Црвеног крста, донација се не може примити.

У складу са принципима Међународног покрета, забрањено је примање донација од политичких партија и покрета, привредних друштава која се баве производњом

и/или продајом дувана, алкохолних пића, оружја или делатношћу која је супротна Основним принципима Међународног покрета.

Заштита лица која пријављују корупцију

члан 8.

Поступак пријављивања сукоба интереса и корупције уређен је Законом о заштити узбуњивања и Правилником Црвеног крста Србије о поступку унутрашњег узбуњивања.

Ангажовано лице које поступајући савесно и у доброј вери пријави постојање сукоба интереса или корупцију не сме ни на који начин трпети због тога било какве штетне последице или бити стављено у неповољнији положај у односу на друга ангажована лица.

Под штетним последицама у смислу претходног става сматрају се ускраћивање права из области радног односа, односно ускраћивање других права или наметање обавеза са циљем „одмазде“ према лицу које је пријавило корупцију или сукоб интереса.

Лице из става 1. овог члана мора бити заштићено од повреде достојанства и угледа.

Обавезе чувања службене документације и поверљивости информација

члан 9.

Свако ангажовано лице мора са дужном пажњом чувати сву документацију у чији посед дође у извршењу својих задатака и радних активности и мора предузети све неопходне разумне мере да таква документација не дође у посед неовлашћених лица.

Сва документација која садржи податке о личности мора бити обрађивана искључиво у складу са одредбама закона и интерних општих аката Црвеног крста Србије којима је регулисана заштита података о личности.

Дужност чувања пословне тајне

члан 10.

Ангажована лица су дужна да све информације и сазнања до којих дођу у обављању послова у Црвеном крсту Србије, а која се због своје природе могу сматрати осетљивим третирају као пословну тајну коју не смеју откривати трећим лицима без изичитог одобрења одговорног лица.

Осетљивим информацијама се нарочито сматрају информације које могу узнемирити већи број грађана, изазвати панику међу становништвом, или изазвати расну, верску или националну мржњу.

Само информације које се због своје природе или одлуком надлежног органа/руководиоца сматрају јавним информацијама, могу бити дељене са трећим лицима.

Односи са медијима и јавности

члан 11.

Изјаве медијима у вези са потенцијалним оптужбама за постојање корупције или сукоба интереса, као и информације о пословању организације, не може давати нико осим председника и секретара односно ангажованих лица која су посебно овлашћена да такве изјаве дају и врше комуникацију са медијима.

Захтев било ког лица за приступ информацијама мора се обрадити у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја и интерним правилима, од стране за то овлашћеног лица у организацији.

Уколико се тражена информација не може третирати као информација од јавног значаја председник и секретар организације имају дискреционо право да одлуче да ли ће такву информацију проследити трећим лицима, водећи рачуна о обавезама које прописује закон и интерни акти, а нарочито водећи рачуна о томе какав ће утицај то имати на углед националног друштва.

За дељење информација које могу наштетити угледу националног друштва, одговорни су председник и секретар организације.

Контрола пословања

члан 12.

Сва ангажована лица дужна су да сарађују са органом интерне или екстерне ревизије и да му на располагање ставе све информације и документацију коју поседују, а која се тиче пословања које је предмет ревизије.

Дужност сваког ангажованог лица је да на захтев непосредног руководиоца или надлежног државног органа стави на располагање сву документацију коју поседује, односно пружи све информације које поседује, осим ако је то у супротности са одредбама других прописа.

Дужност обавештавања партнера

члан 13.

Сви партнери (донатори, добављачи, консултанти, пословни партнери и сл.), у мери у којој је то примењиво у конкретном случају, морају бити упознати са антикорупцијском политиком Црвеног крста Србије садржаном у овом правилнику и обавештени о последицама кршења исте, које подразумевају и трајни прекид сарадње као крању меру.

Уколико се понашање партнера (организације или појединца) може сматрати озбиљним кршењем овог Правилника, односно кршењем Основних принципа и вредности које промовише Црвени крст Србије, тако да наставак сарадње са таквим партнером може проузроковати штету по углед националног друштва, неопходно је без одлагања предузети мере за прекид сарадње.

Јавне набавке

члан 14.

Послови јавних набавки у Црвеном крсту Србије спроводе су у складу са Законом о јавним набавкама, Правилником о ближем уређивању поступака јавних набавки у Црвеном крсту Србије и другим позитивним прописима. Мере за отклањање сукоба интереса у спровођењу јавних набавки детаљно су регулисане наведеним актима.

Свако незаконито поступање у поступцима јавних набавки повлачи одговорност у складу са позитивним прописима и општим актима Црвеног крста Србије.

Политика запошљавања

члан 15.

Приликом запошљавања нових радника, неопходно је на ефикасан и објективан начин утврдити да ли кандидат испуњава све неопходне услове и да ли има знања и вештине потребне за обављање посла за који конкурише.

Процена кандидата мора бити објективна и заснована на вештинама, стручности и искуству у области за коју се запошљавање врши.

Приликом процене кандидата треба водити рачуна о томе да ли кандидат својим моралним квалитетима и ранијим животом може утицати негативно на углед организације (осуђиваност за тешка кривична дела, претходно ангажовање у политичким партијама или организацијама које промовишу националну, верску, расну или другу дискриминацију и нетрпељивост, јавно испољавање ставова који су у супротности са Основним принципима Међународног покрета и сл.).

Поступак утврђивања повреда Правилника и санкционисање

члан 16.

Против запосленог или радно ангажованог лица за кога се на основу свих расположивих доказа основано сумња да је повредило одредбе овог Правилника, може се покренути одговорајући поступак и применити мере прописане општим актом којим су регулисана права, обавезе и одговорности из радног односа, односно мере прописане Законом о раду.

Према другим ангажованим лицима, одговорним лицима или волонтерима, може се покренути одговорајући поступак и применити мере прописане Статутом и другим општим актима Црвеног крста Србије.

Санкција се не може изрећи уколико лицу претходно није дата могућност да се изјасни о повредама које му се стављају на терет.

Поступак који се против ангажованог лица покреће за повреде овог правилника независан је од других поступака – кривичних или прекршајних које покрећу надлежни државни органи у оквиру својих овлашћења и надлежности.

завршна одредба

члан 17.

Овај Правилник ће бити објављен на интернет страници и огласној табли Црвеног крста Србије одмах по његовом доношењу.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници и огласној табли Црвеног крста Србије.

председник Црвеног крста Србије
Проф. др Драган Радовановић

